

SÁRT AT SIGA T

– Í mínum vaksna lívi sum blind fer tað altíð at eita fyri og eftir Toke, sigur Ruth Thomsen, forkvinna í Føroya Blindafelag. Í seinastu viku tók hon ta stóru avgerð at skilja seg av við sín trúgva og góða fylgisvein

Randi Jacobsen

Hósdagin, fríggjadagin og leygardagin valdaði stór sorg heima hjá Ruth og Sólbjörn Thomsen og teimum heima á Mikkjalstrøð í Havn.

Sorgin er framvegis hjá teimum, men tey eru farin ein túr av landinum.

Tey syrgja øll yvir Toke, førarahundin, sum Ruth hósdagin í seinastu viku læt avliva. Toke hevði eitt stórt pláss í familjuni.

Men 10 ára gamli Toke var farin at бага eitt og annað, og hóast Ruth og tey ikki vildu av við hann, hevði hon ikki hjarta til at lata hann liva við sínum brekum og óivað pínslum, sum hann ikki dugdi at siga frá. Hann skuldi fáa frið, meðan hann enn hevði tað so nøkulunda og var ein glaður hundur.

Fleiri av hennar kenningum høvdu nevnt, at Toke ikki longur var so byrgur longur, og spakuliga vandi Ruth seg við tankan um at telja dagarnar hjá Toke.

Fleiri ellisbrek

Hann leið av gikt, ein knykil var tikin úr honum, hann var blindur, og hann hevði epilepsi. Hann orkaði ikki longur at leypa inn í bilin, men mátti hjálpast, og tað var ein fyrirteka at fara upp gjøgnum trappurnar.

Tá ið hann so í hinari vikuni fekk nýggj herindi av epilepsi, skilti Ruth, at hetta ikki bar til longur.

– Avgerðin var bara mín, tí hann var mín hundur.

Mikukvøldið í seinastu viku var øll familjan saman, og tey kindu og klappaðu honum fyri at siga farvæl.

Morgunin eftir fóru Ruth og Sólrún tey tungu sporini niðan til Djóralæknatænastuna.

– Ein lítill iveri var framvegis

í mær, men tað hjálpti væl, tá ið djóralæknin Jústinus Olsen segði, at Toke hevði fleiri knyklar.

Tað hjálpti henni væl at taka avgerðina, at onnur høvdu sagt, hvussu veikur og ússaligur Toke var blivin. Hon hevði eisini fleiri ferðir tosað við mannin, sum í sínari tíð vandi Toke til førarahund, og hesin segði fyri langari tíð síðan við hana, at endin á lívinum hjá hundinum fór at nærkast.

Bara góð minni

Saknurin er ómetiligur, men minnini eru nógv og góð.

– Toke hevði ótrúliga stórán týdning fyri meg. Hann menti meg og lærði meg at viðganga, at eg var blind, sigur Ruth.

Toke gjørdi, at Ruth kundi fara út. Hann gjørdi tað møguligt fyri hana at fara á Blindastovnin (nú Sjóndepilin), til handils, til arbeiðis, út at vitja fólk og annað. Áðrenn hon fekk Toke, noyddist hon bara at vera heima. Toke førði hana trygt frá stað til stað í býnum.

– Tá var eg bara kona og mamma, men tá ið eg fekk Toke, kundi eg vera eg sjálv. Eg fekk eitt nýtt lív, Sólbjörn eina glaða konu, og børnini eina glaða mammu. Toke hevði so stórán týdning fyri meg, at í mínum vaksna lívi sum blind fer tað altíð at eita fyri og eftir Toke.

Tað var í august 2002, at tankin um, at Ruth skuldi hava førarahund, fostaðist.

Hugburðurin broyttist

– Tað var eygnalæknin, sum spurdi meg. Eg fekk sum vátan vøtt, tí eg helt meg ikki vera blinda. Eygnalæknin segði, at eg hevði rætt til at fáa førarahund, men eg vildi ikki hoyra um tað.

Tey á Blindastovninum

eggjaðu henni til at fáa sær førarahund, og hon fór at hugsa um tannn møguleikan.

Men fyrsta stigið var at duga at brúka hvíta stavin, og stavin vildi Ruth ikki hoyra um.

Fyri at fáa hund var neyðugt hjá Ruth at vera ein heilan mánað í Danmark, og tað var ikki so einfalt, tí hon hevði smá børn. Men øll stuðlaðu henni.

Meðan hon var niðri, slapp hon at royna at ganga

við hundi, og tá skilti hon, hvussu stór hjálp ein hundur kundi vera henni.

Hetta var í november 2003, og longu 31. juli árið eftir fingi hon og Sólbjörn hundin í Danmark.

Av tí at Toke var so veikur,

brúkti Ruth hann ikki sum førarahund tað seinasta hálva árið.

Ongan nýggjan hund

Hon fekk ein nýggjan førarahund í boði, men hon segði nei takk, tí hon helt seg ikki